

Брюксел, 31 октомври 2024 г.
(OR. en, bg, de, es, fr, it, pl, pt)

Междуетноститутуционално досие:
2022/0345(COD)

14488/24
ADD 1 REV 4

CODEC 1937
ENV 999
SAN 589
COMPET 1020
CONSOM 303
AGRI 737

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Проект за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно пречистването на градските отпадъчни води (преработен текст) (първо четене) - Приемане на законодателния акт = Изявления

Изявление на България

Република България изразява загриженост относно значителните предизвикателства при прилагането на преработената Директива за пречистване на градските отпадъчни води, произтичащи от по-строгите изисквания за качеството на пречистените води и разширените задължения за мониторинг. Считаме за необходимо да се осигури гъвкавост на държавите при прилагането на Директивата, като същевременно се осигурят достатъчно механизми за подкрепа, които да улеснят прилагането ѝ, за намаляване на финансовата тежест за държавите членки и за защита на населението от повишаване на цените на услугите.

Макар договореният текст до голяма степен да отчита предварителните оценки за възможностите на страната за постигане на новите амбициозни изисквания, подчертаваме, че прилагането продължава да изисква огромни инвестиции и капацитет за развитието на канализационната мрежа, модернизацията на пречиствателните станции за отпадъчни води, контрола на индивидуалните и други подходящи системи и правилното управление. Въпреки удължените срокове и някои други промени, запазваме притеснения относно нужните финансови ресурси и време за реализация на съответните проекти в България, предвид повишаването на цените във всички сфери, изискващо актуализиране на прогнозните разходи и срокове.

Въпреки тези притеснения, България вижда необходимостта от опазването на околната среда и отчита приноса на акта в този аспект. Същевременно България подчертава, че има нужда от справедлив баланс между осигуряването на чиста околна среда и правото на равен достъп до здравеопазване, свързано с очакванията на пациента за наличие на безопасни, качествени и ефикасни лекарствени продукти на достъпни цени в ЕС. Разчитаме, че Европейската комисия ще работи, за да гарантира необходимата подкрепа на държавите членки, като подчертаваме нуждата от осигуряване на значителни средства от ЕС за изпълнение на високите нови изисквания.

Разпоредбите за разширената отговорност на производителя (РОП) имат потенциален негативен ефект върху конкурентоспособността на ЕС в глобален мащаб и привлекателността му като благоприятна среда за производство. Други потенциални негативни въздействия са ограничаване наличието на лекарствени продукти и съществено повишаване на себестойността и цените им, което е особено сериозен проблем за малки и средно големи държави като България. В този контекст потвърждаваме заявяваните в преговорния процес опасения, че тези разпоредби имат потенциал да въздействат върху наличността и цените на лекарствените продукти за българския пациент. Като производител на генерични продукти, България изразява тревога от потенциалния неблагоприятен ефект и върху конкурентоспособността на българската индустрия.

Приемането на акта и приключването на преговорите по досието не води до отпадане на тези притеснения за България. Запазваме многократно изразяваната в преговорите сериозна загриженост във връзка с разпоредбите относно РОП. Налице е причинно-следствена връзка между въвежданите с Директивата регулаторни изисквания и предвидимите негативни последици за индустрия, потребители и пациенти. Потенциалната индексация на цените на крайния продукт, съобразно въведените допълнителни финансови тежести, неминуемо ще бъде калкулирана към цената на продукта за крайния потребител, което, от своя страна, ще повлияе негативно на достъпността и удовлетвореността от терапията. Считаме, че трябва да се търсят механизми за справяне с антимикробната резистентност, но това не бива да се случва чрез оттегляне на производители и лекарствени продукти или чрез повишаване на цените.

България настоява да се вземат предвид икономическата осъществимост и допълнителна административна тежест за производителите на лекарствени продукти. Предвид новите данни за реалната стойност на необходимите инвестиции и очаквания ефект, настояваме за обективна оценка от Европейската комисия по прилагането на акта, включително относно реалната допълнителната финансова тежест за производители и държави членки. При потвърждение на опасенията на част от заинтересованите страни за съществено занижени разчети в оценката на въздействие, България настоява Европейската комисия своевременно да предприеме корективни мерки, вкл. значително удължаване на преходните периоди за прилагане. Това е особено необходимо по отношение производството на антибиотици и други генерични лекарствени продукти, които може да бъдат оттеглени от пазара или съществено оскъпени. Очакваните щети за европейската индустрия, потребители и пациенти предполагат своевременно преразглеждане и актуализиране на директивата.

България настоява за проследяване на ефектите от прилагането върху достъпа до лекарствени продукти и за предприемане на своевременни мерки при негативни последици дори само в една държава членка.

В допълнение, изразяваме загриженост, че въведените с разпоредбата относно РОП задължения не са пропорционални на приноса на козметичния сектор към емисиите на микрозамърсители. През 2023 година вече бяха въведени ограничения по отношение употребата на микрочастици от синтетични полимери в козметични продукти с вторично законодателство по линия на Регламента REACH. Индустрията работи по замяната им с разградими алтернативи, което ще намали замърсяването.

Много от засегнатите козметични продукти се произвеждат от МСП, за които РОП ще представлява значителна финансова и административна тежест, включително по отношение на доказване на съответствие с изискванията за освобождаване.

Предвид това, смятаме, че са налице противоречия с принципите на ЕС за опростяване и ненужна тежест.

Изявление на Чехия

Чехия подкрепя преразгледаната Директива за пречистването на градските отпадъчни води. Считаме, че предложението е амбициозен текст, който ще даде възможност за засилване на защитата на човешкото здраве и околната среда, особено срещу нововъзникващи източници на замърсяване.

Като цяло Чехия подкрепя прилагането на принципа „замърсителят плаща“ и механизма за разширена отговорност на производителя (РОП) за финансиране на системите за четвъртично пречистване с цел намаляване на наличието и изхвърлянето на микрозамърсители във водната среда.

Чехия обаче споделя опасенията на други държави членки във връзка с прилагането на системите за разширена отговорност на производителя по отношение на лекарствените продукти за хуманна употреба и неговото въздействие върху цените и достъпността на тези продукти. Загрижени сме за тези последици, които не бяха напълно оценени по време на оценката на въздействието, особено с оглед на настоящия недостиг на лекарствени продукти, засягащ повечето държави членки. Обезпокоени сме и от отрицателното въздействие, което той може да окаже върху наличността на лекарствените продукти в списъка на критично важните лекарства на ЕО.

Поради това Чехия призовава за внимателна и текуща оценка на въздействието на РОП върху следните аспекти:

- финансова тежест за бюджетите на здравните системи и пациентите;
- наличност и избор на лечение;
- странични ефекти върху стратегическата автономност на ЕС и конкурентоспособността в световен мащаб;
- странични ефекти върху фармацевтичната промишленост, включително върху преместването на производството;
- създаване на допълнителни бариери за навлизане на пазара;
- неравностойни условия на разширената отговорност на производителя между държавите членки.

Ако се окаже, че една от горепосочените области е непропорционално неблагоприятно засегната от въвеждането на системата за разширена отговорност на производителя, настоятелно призоваваме Комисията да потърси мерки за смекчаване на тези последици, включително евентуално преразглеждане на съответните разпоредби на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води. Призоваваме също така Комисията да вземе предвид тези аспекти при подготовката на съответните актове за изпълнение и делегирани актове.

Изявление на Германия

Германия подкрепя преразгледаната Директива за градските отпадъчни води (ДПГОВ) като важна мярка за подобряване на опазването на водите, допринасяща за намаляване на вредните химикали в околната среда и за смекчаване на изменението на климата. Поради това Германия гласува в подкрепа на приемането на ДПГОВ.

В същото време е важно да се стимулират замърсителите да инвестират в разработването на по-екологосъобразни продукти в съответствие със специфичната за сектора разширена отговорност на производителя. Все още не е ясно до каква степен тези стимули могат да бъдат ефективни, по-специално що се отнася до генеричните лекарствени продукти. Особено внимание следва да се обърне на въздействието на увеличените разходи за разширена отговорност на производителя, по-специално за генеричните лекарствени продукти, които играят огромна роля в Германия с дял от над 80% от всички предписани препарати, и с оглед на възможната допълнителна тежест за здравноосигурителните каси в резултат на това. От съществено значение са грижите за пациентите и достъпът до качествени и финансово достъпни лекарства. Освен това, независимо от ДПГОВ, се увеличават недостигът на доставки и зависимостта от производството в трети държави. В този контекст федералното правителство очаква Европейската комисия да предприеме навременни мерки, за да гарантира грижите за пациентите в случай на възникващи отрицателни последици, по-специално недостиг и излизане от пазара на критично важни лекарства и съответната допълнителна тежест върху разходите на здравноосигурителните каси в резултат на директивата. Това изисква тясна координация между държавите членки, която следва да бъде подкрепена и координирана от Европейската комисия.

Германия, като важно място на фармацевтичната промишленост, също се застъпва за ранна оценка на разширената отговорност на производителя, включително с цел запазване на важни инвестиции, иновации и производства в ЕС. В този контекст е желателно също така да се направи ранен преглед на включването на други сектори в разширената отговорност на производителя. Също така се счита за необходимо в цяла Европа еднакво да се прилага разширената отговорност на производителя, за да се гарантира функционирането на вътрешния пазар. Според Германия това включва хармонизиран списък на веществата и тяхната вредност, както и обмисляне на хармонизирано определяне на финансовото участие, за да се избегнат нарушения на пазара.

Изявление на Естония

Изразяваме сериозна загриженост във връзка с член 9 относно прилагането на разширената отговорност на производителя по отношение на фармацевтичните продукти. Въпреки че разширената отговорност на производителя може да бъде полезен източник на финансиране за покриване на разходите за пречистване на отпадъчни води от микрозамърсители (четвъртично пречистване), тя не следва да бъде задължителна или единствено решение за държавите членки. При прилагането на разширената отговорност на производителя държавите членки следва да могат да вземат предвид своя специфичен национален контекст по отношение на техническата осъществимост и икономическата жизнеспособност на създаването на разширена отговорност на производителя, както и по-широките социално-икономически последици, по-специално наличността и достъпността на основни и критично важни лекарствени продукти. Като се имат предвид тези аспекти, държавите членки следва да могат в по-голяма степен да решават относно използването на алтернативни или допълнителни източници на финансиране за покриване на разходите за четвъртично пречистване и в обосновани случаи да могат да освобождават определени категории продукти от разширената отговорност на производителя.

Макар да сме съгласни, че принципът „замърсителят плаща“ е необходима основополагаща концепция за опазването на околната среда, не сме убедени, че той е подходящ за фармацевтичния сектор в рамките на тази директива поради следните причини:

Първо, **ясната добавена стойност на разширената отговорност на производителя в случая на лекарствените продукти не е потвърдена от проучването за осъществимост** (проведено като част от оценката на въздействието на Комисията), тъй като въздействието на разширената отговорност на производителя върху промяната в поведението би било много ограничено. От една страна, малко вероятно е разширената отговорност на производителя да стимулира значително заместването на активните фармацевтични съставки в краткосрочен до средносрочен план, като се имат предвид техните специфични иновационни цикли. От друга страна, пациентите нямат възможност за избор да намалят използването на лекарствен продукт, който вземат по медицинско предписание, или да преминат към друг продукт. В това отношение **етичните аспекти не се вземат предвид в достатъчна степен**, тъй като допълнителните разходи ще трябва да се поемат от пациентите, което ще създаде непропорционална и несправедлива тежест за онези групи от населението, които са в уязвимо положение поради здравословното си състояние.

Второ, отбелязваме със загриженост, че избраният подход на системата за разширена отговорност на производителя ще доведе до **неравно третиране между държавите членки**. Допълнителните пречки пред навлизането на пазара и увеличаването на цените на някои фармацевтични продукти биха могли значително да влошат наличността и избора на лечение, особено в контекста на малките пазари, които вече са изправени пред чести изтегляния на продукти по икономически причини. Освен това в държавите членки без значително местно фармацевтично производство разходите по-скоро ще бъдат прехвърлени от производителя към други участници надолу по веригата. Това няма да бъде в полза за първоначалната цел на отговорността на производителя, тъй като при тези обстоятелства разходите за разширена отговорност на производителя по всяка вероятност ще бъдат прехвърлени към бюджета за здравеопазване и ще увеличат сумите, които пациентите доплащат. По този начин въвеждането на задължителна разширена отговорност на производителя ще има не само **отрицателни социално-икономически последици, но и ще засегне компетентността на държавите членки** по отношение на финансирането на здравеопазването. Освен това не са отчетени в достатъчна степен **икономическата осъществимост и административната тежест**, особено ако броят на „производителите“ е относително малък. В по-малките държави членки, където потреблението на фармацевтични продукти е по-ограничено, въвеждането на разширена отговорност на производителя ще доведе до неразумна финансова тежест за някои участници на пазара. Предоставянето на възможност за покриване на до 20 % от разходите за четвъртично пречистване чрез национално финансиране може да не е достатъчно, за да се предотврати отрицателно въздействие върху наличността и финансовата достъпност на критично важните лекарства.

Трето, отбелязваме, че остава неясно **кой е обектът на разширената отговорност на производителя** в случая на веригата на доставки на фармацевтични продукти, в която има много участници, които предоставят продукта на пазара. Следователно поради паралелна търговия това може да доведе до **двойно данъчно облагане**.

Поради тези причини Естония не е в състояние да подкрепи директивата на Европейския парламент и на Съвета относно пречистването на градските отпадъчни води и се въздържа от гласуване.

Изявление на Гърция

Република Гърция приветства инициативата на Европейската комисия за преразглеждане на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води (ДПГОВ) и подкрепя нейното преработване, насочено към интегрирано и устойчиво управление на водите, намаляване на замърсяването и повишена защита на човешкото здраве и околната среда, в съответствие с целите и политиките на ЕС.

Въпреки че Гърция споделя екологичните цели на компромисния текст на предложението, изразяваме своята загриженост по отношение на новите амбициозни изисквания.

Разширяването на обхвата в съчетание с новите задължения е предизвикателство, тъй като ще създаде значителни изисквания за инвестиции, увеличени оперативни разходи, сложност и административна тежест в строго определени срокове. Очаква се разширяването на прага за населението да доведе до много голям брой агломерации в Гърция, които ще бъдат задължени да прилагат директивата, главно поради големите колебания в броя на тяхното население, дължащи се на туристическия им характер. Загрижени сме относно финансовата достъпност и устойчивостта в много бъдещи случаи, при които постоянно пребиваващите лица ще бъдат много малко в сравнение с еквивалент жителите.

Особена загриженост буди у нас прилагането на нови изисквания като енергийна неутралност и разширена отговорност на производителя. Що се отнася до разширената отговорност на производителя, нашите опасения се съсредоточават главно върху сложността и разликите в прилагането му, които могат да възникнат в различните държави членки, както и върху потенциалното въздействие върху наличността и финансовата достъпност на лекарствата.

За пълното транспониране на новата директива в рамките на изискваните срокове ще са необходими значителни финансови ресурси. Ще бъде необходима значителна подкрепа както по отношение на финансиране от ЕС, така и по отношение на техническа подкрепа и помощ по организационни, научни и административни въпроси.

Уверени сме, че тези опасения ще бъдат надлежно взети предвид при влизането в сила на новата директива, което ще даде възможност на държавите членки да прилагат изцяло и ефективно нейните разпоредби. Въпреки горепосочените опасения относно прилагането, свързани с амбициозните изисквания и цели на преразгледаната директива, виждаме по-широката визия за по-добра защита на човешкото здраве, водните ресурси и околната среда като цяло.

Изявление на Испания

Испания споделя и подкрепя амбицията на Европейския съюз в областта на околната среда и поради това ще гласува в подкрепа на преразгледаната Директива за пречистването на градските отпадъчни води, тъй като смята, че тя е ключов стандарт за подобряване състоянието на околната среда и здравето.

Транспонирането и прилагането на текста ще бъде огромно предизвикателство за всички държави членки не само поради новите цели, предложени в директивата, но и поради кратките срокове за тяхното изпълнение. Поради това ще бъде необходимо да се разчита на подкрепата на европейските институции по време на целия процес.

Въвеждането на новото четвъртично пречистване за справяне със замърсяването, причинено от микрозамърсители, и неговото финансиране чрез схемата за разширена отговорност на производителя следва да се извършват, като се гарантира, че принципът „замърсителят плаща“ се прилага по справедлив и пропорционален начин. Посоченото пречистване ще трябва да се извършва по такъв начин, че да се засили основната цел за премахване на замърсяването при източника и да се предотврати засягането на достъпа и финансовата достъпност на продуктите, изброени в приложение III към директивата.

Поради това Испания призовава Комисията да изготви насоки във възможно най-кратък срок, за да се гарантира хармонизирано прилагане между различните държави членки, но също така и да им се предостави известна свобода да приведат тези изисквания в съответствие с националните регулаторни рамки.

Делегираните актове, които трябва да бъдат изготвени за тази цел, следва да бъдат придружени от допълнително проучване на въздействието, за да се оценят последиците от схемата за разширена отговорност на производителя и нейната ефективност за намаляване на замърсяването при източника.

Изявление на Франция

Франция подкрепя преразгледаната Директива за пречистването на градските отпадъчни води (ДПГОВ) и я счита за амбициозен текст, отчитащ последиците от изменението на климата, който ще даде възможност да се засили защитата на човешкото здраве и околната среда, особено от нововъзникващи източници на замърсяване. Франция подкрепя прилагането на принципа „замърсителят плаща“ и механизма за разширена отговорност на производителя, за да се финансира създаването на системи за четвъртично пречистване с цел намаляване на наличието и заустванията на микрозамърсители във водната околна среда . Поради тази причина Франция потвърждава ангажимента си да постигне целите на преразгледаната директива.

Въпреки че преразгледаната директива ще даде възможност за създаване на стимули, така че нашата промишленост да инвестира в разработването на по-благоприятни за околната среда продукти, по-специално по отношение на микрозамърсителите, то при прилагането ѝ Франция ще обърне внимание на това колко е важно да се избягват отрицателните странични ефекти за фармацевтичната и козметичната промишленост, за да не се пренебрегва основната цел за укрепване на стратегическата автономност и конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб. Нашите промишлени отрасли трябва да могат да продължат своите инвестиции и иновации (особено в изделия, произведени по-отговорно) на наша територия. Що се отнася до лекарствените продукти, прилагането на директивата не трябва да създава риск от увеличаване на недостига им, като насърчава преместването на дейността в чужбина, в контекста на регулирани цени.

И накрая, Франция призовава Комисията да направи фини настройки при изготвянето на бъдещия делегиран акт относно определянето на списъка на веществата, който ще определи обхвата на субектите, допринасящи за разширената отговорност на производителя, и поради това призовава Комисията да не създава прекомерна тежест за определени предприятия. Франция препоръчва също така да се следи за хармонизирано прилагане между различните държави членки, за да се запази доброто функциониране на вътрешния пазар.

Поради тези причини Франция ще следи за предоставянето на Комисията на цялата необходима информация и препоръчва извършването на допълнителна целева оценка на въздействието с оглед на изготвянето на делегирания акт.

Изявление на Италия

Италия подкрепя приемането на преразгледаната Директива за пречистването на градските отпадъчни води, и по-специално нейните иновативни компоненти, които ще насърчат мерки за справяне с последиците от изменението на климата, като например оползотворяването на хранителни вещества и материали, ефективното използване на енергията, повторното използване на пречистени води и утайки и подобреното управление на градския отток.

Италия счита, че прилагането на новата директива ще бъде много трудно и ще изисква значителни инвестиции. Поради тази причина Италия счита, че е от съществено значение да се гарантира наличието на подходящи средства на ЕС в подкрепа на прилагането на директивата, по-специално енергийното преобразуване на сектора на отпадъчните води, и отправя искане към Комисията във връзка с това.

Италия също така отправя искане възможно най-скоро да започне работа за актуализиране на оценката на въздействието на Комисията, така че да се улесни навременното преразглеждане на разпоредбите на Директивата относно разширената отговорност на производителя (РОП) и впоследствие да се разшири обхватът на схемата за РОП, за да обхване сектори, различни от фармацевтичния и този на козметичните продукти, като по този начин се гарантира пълното прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

Изявление на Кипър

Република Кипър споделя общите екологични цели на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води и поради това подкрепя приемането на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води (преработен текст).

Действащата в момента директива обаче се оказва много трудна при прилагането ѝ и поради това Кипър продължава да има основателни опасения, свързани с увеличената административна тежест, значителните финансови разходи и доста ограничения срок за спазване от страна на Кипър на по-амбициозните изисквания на новата директива.

Уместно е да се припомни, че Кипър има следните уникални характеристики: липса на реки или езера, голяма дълбочина на подпочвените води (в много случаи над 100 метра), както и факта, че повечето от нашите пречистени отпадъчни води вече се използват за напояване в селското стопанство. Всъщност планове за управление на речните басейни на Кипър потвърждават, че в повечето случаи заустванията на отпадъчни води не оказват отрицателно въздействие върху водните обекти.

Предизвикателствата, пред които сме изправени при прилагането на действащата директива, въпреки нашите максимални усилия и истински политически ангажимент, показват колко трудно ще бъде прилагането на новата директива, която значително повиши амбицията. По-специално, до момента не бяхме в състояние да изпълним изискванията на действащата директива за 28 агломерации от общо 57 агломерации. Възникналите закъснения са свързани с огромните икономически разходи, голямата административна тежест, откриването на археологически находки по време на строителните работи и необходимостта от широка координация и консултации на правителството с местните органи. В нашата преразгледана национална програма за изпълнение (НПИ-2020), представена на Европейската комисия на 30 юни 2022 г., и в последната преразгледана национална програма за изпълнение (НПИ-2022), представена на Европейската комисия на 30 юни 2024 г., 2030 г. беше определена като крайна дата за пълно съответствие с Директива 91/271/ЕИО.

Новият праг за агломерации с еквивалент жители 1 000 ще затрудни значително Кипър в намирането на необходимите ресурси за изграждане на канализационни системи и вторично пречистване в още 26 агломерации. Следва да се отбележи, че поради големината на нашата държава имаме много ограничен брой изпълнители, които могат да реализират необходимите системи.

Въпреки сериозните трудности при прилагането Кипър подкрепя приемането на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води (преработен текст), тъй като разбираме нейното значение за опазването на околната среда и човешкото здраве.

Кипър е уверен, че тези опасения ще бъдат надлежно взети предвид при влизането в сила на новата директива, включително чрез запазване на достатъчно финансиране от ЕС, което ще позволи на държавите членки да изпълнят значителните финансови изисквания на директивата.

Изявление на Латвия

Латвия подкрепя Директивата за пречистването на градските отпадъчни води, която има за цел по-добро опазване на околната среда и човешкото здраве. По време на преговорите Латвия многократно изрази подкрепа за актуализиране на изискванията за събирането и пречистването на отпадъчните води, както и за повишаването на устойчивостта и ефективността на сектора за управление на отпадъчните води.

Следва да се отбележи обаче, че прилагането на директивата е свързано със значителни предизвикателства.

Като цяло Латвия счита, че системата за разширена отговорност на производителя (РОП) е ефективен инструмент за прилагане на принципа „замърсителят плаща“. Нито Латвия, нито другите държави обаче досега не са въвеждали системата за РОП в областта на управлението на отпадъчните води и не са прилагали системата за РОП за фармацевтичните продукти. Ние споделяме опасенията на други държави членки във връзка с прилагането на системите за РОП по отношение на лекарствените продукти за хуманна употреба и вероятното им въздействие върху цените и достъпността на тези продукти за най-уязвимото население. Загрижени сме освен това, че тези последици не са били напълно оценени по време на оценката на въздействието, нито е бил взет предвид по подходящ начин настоящия недостиг на лекарствени продукти, който засяга много държави членки. Поради това приканваме Комисията да продължи да оценява тези въздействия и след приемането на директивата и да предприеме съответните действия, ако е необходимо.

Все още считаме, че постигането на енергийна неутралност ще бъде голямо предизвикателство, особено за по-малките пречиствателни станции за градски отпадъчни води, за които не всички възобновяеми енергийни източници са технически и икономически осъществими.

И накрая, трябва да имаме предвид огромните бъдещи разходи, необходими, за да се гарантира, че инфраструктурата за управление на отпадъчните води отговаря на изискванията на настоящата директива. Изпълнението ще изисква значителни инвестиции през следващите 15—20 години, възлизащи най-малко на няколко милиарда евро в Латвия. Тези разходи не могат да бъдат изцяло поети само от ползвателите на услуги за управление на отпадъчните води. Ние ще продължим да подчертаваме необходимостта от осигуряване на подходящи финансови ресурси, включително от следващата многогодишна финансова рамка.

Изявление на Литва

Литва подкрепя преработването на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води, което е в съответствие с целите на ЕС за опазване на околната среда и качеството на водите. Литва подкрепя акцента на директивата върху подобряването на инфраструктурата за пречистване на отпадъчни води и намаляването на замърсяването, като и двете са от решаващо значение за опазването на нашите водни ресурси.

Литва счита обаче, че настоящото равнище на амбиция, особено по отношение на сроковете за изпълнение и разпределението на ресурсите, е прекомерно високо. Това поставя значителни предизвикателства, особено за държавите членки с разнообразна инфраструктура и различен икономически капацитет. Литва трябва да признае, че дори действащата Директива (91/271/ЕИО) е трудна за пълно прилагане и много държави членки, включително Литва, все още работят за постигане на съответствие. Това прави още по-трудно постигането на по-високата амбиция на преразгледаната директива.

Разширяването на обхвата, по-специално задължението за свързване на всички агломерации с еквивалент жители 1 000, създава значителна финансова тежест за Литва. Като се има предвид нейното географско и демографско положение, особено в по-малките населени места, където намаляването на населението поради миграция е реалност, инсталирането на канализационни системи за отпадъчни води може да има незначително въздействие за намаляване и предотвратяване на замърсяването. В тези случаи инвестицията не е оправдана от икономическа гледна точка.

Литва приема също така общата цел за по-ефективно прилагане на принципа на разширена отговорност на производителя (РОП). Литва поставя под въпрос обаче обосновката за прилагане на принципа на РОП, предназначен изключително за фармацевтичната и козметичната промишленост. Литва отбелязва, че оценката на въздействието на директивата върху фармацевтичната промишленост, включително върху достъпността и ценообразуването на лекарствени продукти, не е била пълна, особено в контекста на настоящия недостиг на лекарствени продукти и продължаващите усилия за гарантиране на автономността на фармацевтичната промишленост на ЕС. Литва е твърдо убедена, че директивата следва да включва всички сектори, които изпускат микрозамърсители, за да се гарантира комплексно и справедливо прилагане на принципа „замърсителят плаща“. Литва изразява загриженост относно осъществимостта и приложимостта на тези разпоредби и относно начина, по който те ще засегнат не само нейните производители в тези сектори, но и доставките на важни продукти от другите държави членки. По отношение на РОП Литва би предпочела разходите за четвъртично пречистване да се поделят по-справедливо чрез по-стриктно прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

И накрая, важно е да се подчертае, че прилагането на новата директива ще изисква значителни финансови ресурси. Подобно на много други държави членки Литва е изправена пред предизвикателства, свързани с финансирането на необходимите подобрения на инфраструктурата и оперативните разходи. Амбицията на директивата не може да бъде постигната без значителна финансова подкрепа и Литва подчертава необходимостта от специално финансиране от ЕС за подпомагане на държавите членки при изпълнението на изискванията на директивата. Без тази финансова подкрепа възможността за прилагане на директивата, особено в по-малките държави членки, е спорна.

Изявление на Малта

Малта винаги е признавала и подкрепяла амбицията на Комисията да се справи с източника на замърсяване в нашите води и в крайна сметка да постигне нулево замърсяване в Европейския съюз.

Въпреки че от гледна точка на прилагането Малта разбира обосновката на схемите за разширена отговорност на производителя (РОП) и макар да отчита ползите, които тези схеми носят, Малта остава на мнение, че не е приемливо пациентите да носят крайната финансова тежест. В това отношение Малта оценява положително измененията, въведени в директивата, за да се даде възможност за необходимата гъвкавост за справяне с потенциалното въздействие на схемите за РОП върху достъпа до тях, наличността и финансовата достъпност на лекарствата на национално равнище, като се даде възможност на държавите членки да финансират част от разходите за четвъртично пречистване, в случай че възникне такова въздействие.

Въпреки заявеното Малта счита, че амбицията не трябва да бъде на непропорционална социална цена. В съответствие с позицията, приета от началото на преговорите в Съвета, Малта все още има сериозни политически опасения относно прилагането на предложения по-голям обхват на РОП, която да обхване всички лекарства в приложение III. Подложените на лечение пациенти нямат никакъв или почти никакъв контрол върху начина, по който получават лечението, и много малък избор по отношение на вида предписан лекарствен продукт. Настоящият текст, въпреки че значително увеличава гъвкавостта, чрез която могат да бъдат разработени схемите за РОП в съответните държави членки, все още не предоставя достатъчно предпазни мерки, за да се гарантира, че финансовото въздействие (дори и незначително) върху фармацевтичната промишленост няма да се отрази на пациентите.

Малта счита, че увеличаването на цените на някои фармацевтични продукти би влошило значително наличността и избора на лечение, особено за малък пазар като малтийския. Това в крайна сметка би влошило положението на пациентите, които са най-уязвими.

Именно в този дух макар Малта да продължава да вярва в стремежа на Европейския съюз към по-добро качество на водата, тя заявява, че настоящата директива не следва да застрашава достъпа до тях, наличността и финансовата достъпност на жизненоважни продукти като лекарствата, които са необходимост, а не лукс.

Изявление на Австрия

Австрия подкрепя насоката на преразгледаната Директива за градските отпадъчни води (ДПГОВ) и я разглежда като важна мярка за дългосрочно и устойчиво опазване на качеството на водите. Поради това Австрия също подкрепя приемането на ДПГОВ. В същото време е важно да се стимулират замърсителите и да се инвестира в разработването на по-екологосъобразни продукти в съответствие със специфичната за сектора разширена отговорност на производителя. В този контекст Австрия изтъква опасенията на фармацевтичната и козметичната промишленост и би подкрепила извършването на ранна оценка по отношение на разширената отговорност на производителя.

Това би допринесло и за общата цел за укрепване на стратегическата автономност и глобалната конкурентоспособност на ЕС в чувствителни сектори и би запазило важни инвестиции, иновации и производство в ЕС, например във фармацевтичния сектор.

Изявление на Полша

Полша вижда необходимостта от изменение на действащата Директива за пречистването на градските отпадъчни води и като цяло подкрепя инициативата на Европейската комисия.

Полша разбира общата визия за целите на предложението за директива. Амбициите, заложи в Европейския зелен пакт и в другите европейски политики следва да се изпълняват чрез нови правни разпоредби за системите за отпадъчни води. Полша се е ангажира с редица инициативи относно: адаптирането към изменението на климата и смекчаването на последиците от него, енергийната ефективност, кръговата икономика и амбицията за нулево замърсяване. Обаче въпреки всички нови текущи дейности едно от най-големите предизвикателства е да се гарантира пълното спазване на действащата ДПГОВ (91/271/ЕИО). Действащата директива все още изисква огромни инвестиции и редица скъпи мерки във връзка със: развиването на канализационната мрежа, модернизирането на пречиствателните станции за отпадъчни води, контрола на индивидуалните системи и правилното управление.

Компромисният текст на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води представя високо ниво на амбиция. Новата ДПГОВ ще изисква както дълги срокове за изпълнение (напр. за осъществяване на инвестициите), така и сериозни финансови и организационни усилия. Освен това е важно да се гарантират средства от ЕС за новите задължения по директивата.

Полша изразява загриженост относно по-стриктните изисквания и по-кратките срокове в сравнение с компромиса, който беше постигнат в рамките на общия подход, приет на 16 октомври 2023 г.

Полша запазва своите опасения относно осъществимостта и приложимостта на разпоредбите, които правят възможно ефективното прилагане на **разширената отговорност на производителя (РОП)**, като се има предвид фактът, че предложената директива не обхваща всички сектори, които изпускат микрозамърсители (а само два: козметичните и фармацевтичните продукти), и гарантират реалното изпълнение на принципа „истинският замърсител плаща“.

Освен това разширяването на обхвата за агломерациите с еквивалент жители между 1 000 и 2 000 ще доведе до необходимост от огромни инвестиции и до високи оперативни разходи, което ще засегне и цените за събирането на отпадъчните води.

В допълнение катастрофалните последици от наводненията в Полша пораждат необходимост от значително мобилизиране на финансови ресурси за възстановяване на инфраструктурата. Във връзка с това ще бъде трудно да се изпълнят изискванията на посочената по-горе директива, която също ще изисква значителни финансови разходи.

Като се има предвид посоченото по-горе, Полша не е в състояние да подкрепи предложението и гласува против неговото приемане.

Изявление на Португалия

Португалия изцяло подкрепя целите на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води, като я признава за амбициозна и съществена стъпка към подобряване опазването на водните басейни, справяне с предизвикателствата на изменението на климата и постигане на целите на Рамковата директива за водите (РДВ).

Португалия вярва, че директивата ще засили защитата на човешкото здраве и околната среда, по-специално като смекчи въздействието на нововъзникващите източници на замърсяване.

Португалия обаче признава, че успешното прилагане на директивата ще бъде предизвикателство, което изисква значителни инвестиции и задълбочено познаване на основаните на риска подходи. Португалия обаче признава, че успешното прилагане на директивата ще бъде предизвикателство, което изисква значителни инвестиции и задълбочено познаване на основаните на риска подходи. Освен това прилагането на разширената отговорност на производителя (РОП) представлява значително предизвикателство.

Португалия подчертава, че е важно да се гарантира стабилен обмен на информация между държавите членки, за да се избегнат несъответствия в прилагането на РОП, по-специално по отношение на фармацевтичния сектор. Несъответствията могат да окажат отрицателно въздействие върху вътрешните пазари, така че съгласуването между държавите ще бъде от решаващо значение. Промислените отрасли трябва да продължат да поддържат своите инвестиции и иновации, особено при производството на по-отговорни продукти в рамките на страната. Промислените отрасли трябва да продължат да поддържат своите инвестиции и иновации, особено при производството на по-отговорни продукти в рамките на страната.

Въпреки тези предизвикателства Португалия остава ангажирана да допринася значително за постигането на целите на директивата. Португалия се ангажира да насърчава сътрудничеството и обмена на знания с други държави членки, за да се гарантира успешното прилагане на директивата. Този подход на сътрудничество ще бъде от основно значение за преодоляване на трудностите, свързани с РОП, и за постигане на напредък по целите на директивата, отнасящи се до опазването на околната среда.

В заключение Португалия е изцяло ангажирана с успеха на директивата, готова е да даде значителен принос и да участва в съвместни усилия за укрепване опазването на околната среда и общественото здраве в цяла Европа. Поради това Португалия подкрепя приемането на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води.

Изявление на Румъния

Румъния изразява подкрепата си за окончателния компромисен текст на предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно пречистването на градските отпадъчни води (преработен текст). Въпреки че подкрепяме основната цел на предложението за привеждане на пречистването на градските отпадъчни води в съответствие с най-новите научни достижения и с целите на Плана за действие за нулево замърсяване, бихме искали да подчертаем, че някои изисквания ще бъдат трудни и скъпи за изпълнение.

Подчертаваме, че успешното изпълнение на директивата ще изисква значителни инвестиции за продължителен период от време, което ще окаже въздействие върху наличността и финансовата достъпност на услугите за управление на отпадъчните води, най-вече в селските райони. Това е особено важно, като се има предвид, че остава значителна работа за пълното прилагане на действащата директива (91/271/ЕИО). Оценяваме факта, че новата директива отчита уникалните предизвикателства, пред които са изправени държавите членки, които се присъединиха наскоро към Съюза, включително Румъния.

Изпълнението и прилагането на директивата ще изисква финансиране от различни източници, включително значителна финансова подкрепа от национални фондове и фондове на Европейския съюз. Освен това разширяването на обхвата, така че да включва агломерациите с население между 1 000 и 2 000 жители, ще изисква значителни инвестиции и ще доведе до по-високи оперативни разходи. Бихме искали да подчертаем едно конкретно национално опасение: поради тенденцията на намаляване на населението пониженият праг увеличава вероятността някои агломерации скоро да останат под този праг, което може да компрометира икономическата ефективност и да доведе до ненужни разходи.

Румъния има резерви освен това по отношение на въздействието на разпоредбите за разширена отговорност на производителя (РОП), особено що се отнася до фармацевтичните продукти. От подробните обсъждания, които проведохме с промишлеността, прилагането на РОП ще доведе до изключително високи разходи, които ще засегнат наличността и финансовата достъпност на лекарствата, особено на генеричните лекарства. Подобно положение би могло да доведе до здравна криза за нашето население. От самото начало подчертахме необходимостта от прилагане на РОП на равнището на ЕС, за да се гарантира справедливо третиране на държавите членки. Поради това настоятелно призоваваме Комисията да подпомогне обсъжданията, насочени към постигане на еднакво прилагане на РОП във всички държави членки, като се гарантира, че това не налага ненужна тежест на населението, нуждаещо се от лекарства.

Изявление на Словения

Словения подкрепя и се ангажира с целите на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води (преработен текст), която ще допринесе за намаляване на емисиите на вещества във водата, както и за намаляване на емисиите на парникови газове, за ефективно използване на енергията и за насърчаване на кръговата икономика чрез стимулиране на повторното използване на пречистени отпадъчни води и преработката на утайки и хранителни вещества.

Словения приветства договореното удължаване на сроковете за прилагане на новите или повишените изисквания на директивата. Словения счита обаче, че някои от целите са много амбициозни и че за постигането им ще са необходими някои много трудни мерки от техническа и икономическа гледна точка. Поради това Словения настоятелно призовава Комисията да осигури достатъчно средства от ЕС, за да подкрепи усилията на държавите членки.

Словения приветства амбициите за осигуряване на подходяща инфраструктура за събиране и пречистване на градските отпадъчни води, както и за намаляване на прага за размера на агломерациите, които попадат в обхвата на тази директива. Същевременно Словения приветства разпоредбите, които позволяват известна гъвкавост в зависимост от специфичните национални или местни, и особено географски обстоятелства, или други специфични местни условия. Словения обаче е на мнение, че ще е необходима още по-голяма гъвкавост по отношение на използването на индивидуални системи за събиране и пречистване на градските отпадъчни води. Ние подчертаваме нашите специални опасения по отношение на неясното изискване за постигане на същото равнище на опазване на човешкото здраве и на околната среда, което трябва да бъде постигнато от отделните системи, както и по отношение на единния праг от 2% за използване на индивидуални системи на национално равнище, който не отчита разнообразието от обстоятелства на равнището на ЕС, на национално или местно равнище.

Словения подкрепя разширеното прилагане на принципа „замърсителят плаща“. Въпреки това Словения припомня опасенията си, че изискванията относно разширената отговорност на производителя не са достатъчно ясни. Във връзка с това Словения приветства задължението на Комисията да осигури обмен на информация и очаква обмяна на опит и добри практики.

Словения посочва също така, че изпълнението на новото задължение за четвъртично пречистване и постигането на целите в това отношение ще бъдат значително предизвикателство на национално равнище. Същото се отнася и за амбициите за постигане на енергийна неутралност на този сектор. Словения счита, че приносът на този сектор за постигането на целите в областта на климата е необходим и от тази гледна точка подкрепя усилията за подобряване на енергийната ефективност в сектора. Въпреки това Словения би желала да припомни опасенията си по отношение на осъществимостта на постигането на енергийна неутралност в рамките на сектора на национално равнище.

Освен това Словения припомня опасенията си във връзка с амбициозните изисквания за събиране на информация и за управление на тази информация.

Въпреки сериозните опасения, свързани с посочените по-горе амбициозни цели, Словения все пак признава преразгледаната директива за важна стъпка към по-добра защита на околната среда и човешкото здраве и поради това гласува за приемането на тази директива.